

Från: maria.strand@skogsstyrelsen.se
Till: [Regelrådet](#)
Kopia: [Registrator_Skogsstyrelsen](#)
Ärende: Remiss av förslag till ändringar av Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder
Datum: den 4 oktober 2023 11:13:54
Bilagor: [image001.png](#)
[Remissmissiv Regelrådet.pdf](#)
[Konsekvensutredning ändring SKSFS 2013_3.pdf](#)
[Förslag till föreskrift.pdf](#)
[Tabell över ändringar.pdf](#)

Du får inte e-post ofta från maria.strand@skogsstyrelsen.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Hej!

Ni ges härmed möjlighet att, i enlighet med bifogade underlag, inkomma med synpunkter på förslaget till ändring av föreskrifter.

Med vänlig hälsning
Maria Strand

Maria Strand | Specialist tillsyn
Skogsstyrelsen | Tillsynsenheten
Sågvägen 9, 84341 Gällö
036-35 93 00 (växel) | 0693-66 12 43 (direkt)
maria.strand@skogsstyrelsen.se | skogsstyrelsen.se
[Så behandlar vi personuppgifter](#)

Remiss av förslag till ändringar av Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder

Ni ges härmed tillfälle att lämna synpunkter på den konsekvensutredning som myndigheten gjort av förslaget till ändring av reglering om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder.

Bakgrund

Skogsstyrelsen har för avsikt att ändra Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder.

Skogsstyrelsen har sedan 1 april 2014 haft föreskrifter om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken (SKSFS 2013:3). Redan vid införandet av föreskrifterna 2014 planerades för en översyn efter några år för att justera föreskrifterna utifrån erfarenheterna från de första åren. Ett arbete har nu genomförts för att anpassa föreskrifterna utifrån samlade erfarenheter samt förtydliga och förenkla gällande föreskrifter och allmänna råd.

Att reglera i föreskrift vilka särskilda slag av verksamheter och åtgärder som ska omfattas av obligatorisk anmälningsskyldighet innebär att verksamhetsutövaren inte själv ska göra någon bedömning av om man behöver anmäla den planerade verksamheten eller åtgärden för samråd, utan verksamheten eller åtgärden måste alltid anmälas för samråd.

Syftet med regleringen är att tydliggöra de verksamheter eller åtgärder som Skogsstyrelsen bedömer är av det slaget att de alltid ska anmälas för samråd. Det är åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön och där verksamhetsutövaren vanligtvis behöver vidta försiktighets- eller skyddsåtgärder för att minska risken för skada på naturmiljön uppstår.

Processen fram till beslut av föreskrifter

Avsikten är att genomföra en sedvanlig remiss till externa aktörer i november 2023 för att i februari 2024 lägga fram förslaget till Skogsstyrelsens styrelse för beslut.

Svar senast 18 oktober

Bifogat till denna skrivelse finns ett förslag till föreskrift, en tabell över föreslagna ändringar samt en konsekvensutredning av förslaget. Vi emotser ert svar senast den 18 oktober. Även om ni inte har några synpunkter på konsekvensutredningen så är vi tacksamma om ni meddelar oss det.

Yttrande skickas med e-post till registrator@skogsstyrelsen.se med kopia till maria.strand@skogsstyrelsen.se. Märk ert yttrande med ”2021/968 Ändring av Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6§ avseende skogsbruksåtgärder”.

Om ni önskar ta emot remissvarssammanställning och vårt bemötande av synpunkter efter beslut, ber vi er att uppge den adress till vilken materialet ska skickas.

Om ni har frågor med anledning av remissen är ni välkomna att kontakta: Maria Strand, tillsynsspecialist maria.strand@skogsstyrelsen.se

Maria Strand
Tillsynsspecialist (föreskriftsansvarig)

Bilagor

1. Förslag till föreskrift (bifogad fil)
2. Tabell över föreslagna ändringar (bifogad fil)
3. Konsekvensutredning (bifogad fil)

Föreskrifter om ändring i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder;

SKSFS [20XX:X]

Utkom från trycket
den [X månad 20XX]
Omtryck

beslutade den [X månad 20XX].

Sakord: Naturvård

Skogsstyrelsen föreskriver med stöd av 7 och 8 §§ förordning (1998:904) om anmälan för samråd, samt efter samråd med Riksantikvarieämbetet, Havs- och vattenmyndigheten, Försvarsinspektören för hälsa och miljö, Naturvårdsverket och länsstyrelserna, i fråga om Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder

dels att 3, 8 och 10 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 3, 8 och 10 §§ ska utgå,

dels att 1, 2, 4–7 och 9 §§ och rubrikerna närmast före 4 och 9 §§ ska ha följande lydelse.

Skogsstyrelsen beslutar även om följande allmänna råd.

Föreskrifterna och de allmänna råden kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då dessa föreskrifter träder i kraft.

Anmälningsskyldighet

1 §¹ Bestämmelser om anmälan för samråd finns i 12 kap. 6 § miljöbalken och förordning (1998:904) om anmälan för samråd.

I 4–7 och 9 §§ i dessa föreskrifter anges särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön och därför alltid ska anmälas för samråd till Skogsstyrelsen. (SKSFS 20XX:X).

Allmänna råd till 1 § föreskrifterna

²Har upphävts genom (SKSFS 20XX:X).

Definitioner

2 §³ I dessa föreskrifter betyder

¹ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

² Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

³ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

dikesrensning: åtgärd som utförs genom att nedrasat material, sediment och vegetation tas bort ur ett dike för att bibehålla vattnets djup eller läge så som det var efter den senaste lagliga dikningen,

skogsgödsling: spridning av gödselmedel som bedöms ge en produktionshöjande effekt,

konventionellt kvävegödselmedel: handelsgödselmedel som innehåller kväve, kalcium och magnesium och där kväve är det viktiga dominerande näringsämnet (kalkammonsalpeter),

askåterföring: återföring av aska som sker efter ett uttag av andra träddelar än stamvirke för att förhindra skador på skogsmarkens långsiktiga näringsbalans och buffringsförmåga mot försurning, och

skogsbilväg: väg huvudsakligen avsedd för skogsbrukets behov där virkestransport kan ske med lastbil. (SKSFS 20XX:X).

3 §⁴ har upphävts genom (SKSFS 20XX:X).

Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna

4 §⁵ Skogsbruksåtgärder i ett skogsområde som från en samlad bedömning av biotopens struktur, artinnehåll, historik och fysiska miljö har mycket höga naturvärden och har mycket stor betydelse för skogens flora och fauna och utgör eller kan förväntas utgöra livsmiljö för akut hotade, starkt hotade, sårbara eller nära hotade arter ska anmälas för samråd. (SKSFS 20XX:X).

Allmänna råd till 4 § föreskrifterna

Kriterierna för den typ av skogsområde som omfattas av föreskriften motsvarar de för nyckelbiotoper. Skogsområdet behöver dock inte vara registrerat som nyckelbiotop av myndigheten för att omfattas av föreskriften.

Information om vilka arter som kan vara akut hotade, starkt hotade, sårbara och nära hotade kan fås bl.a. från gällande rödlista.

Dikesrensning

5 §⁶ Maskinell dikesrensning ska anmälas för samråd.

Av den karta som ska följa med en anmälan för samråd för maskinell dikesrensning ska samtliga diken som ska rensas framgå. (SKSFS 20XX:X).

Skogsgödsling

6 §⁷ Maskinell skogsgödsling ska anmälas för samråd.

En anmälan för samråd för maskinell skogsgödsling får inte omfatta mer än en brukningsenhet.

En anmälan för samråd för maskinell skogsgödsling får endast avse skogsmark inom en och samma kommun.

⁴ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

⁵ Senaste lydelse SKSFS 2013:3. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

⁶ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

⁷ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

I de fall en annan produkt än ett konventionellt kvävegödselmedel avses att användas, ska ett analysprotokoll för aktuell produkt från ett ackrediterat laboratorium bifogas utöver de uppgifter som framgår av 8 § första och andra stycket förordning (1998:904) om anmälan för samråd. Av den karta som enligt samma bestämmelse ska följa med en sådan anmälan ska det framgå vilka bestånd som ska gödulas. (SKSFS 20XX:X).

Askåterföring

7 §⁸ Maskinell askåterföring ska anmälas för samråd.

En anmälan för samråd för maskinell askåterföring får inte omfatta mer än en brukningsenhet.

En anmälan för samråd för maskinell askåterföring får endast avse skogsmark inom en och samma kommun.

En anmälan för samråd för maskinell askåterföring ska, utöver de uppgifter som framgår av 8 § första och andra stycket förordning (1998:904) om anmälan för samråd, innehålla ett analysprotokoll för aktuell aska från ett ackrediterat laboratorium. Analysprotokollet ska innehålla en ämnesförteckning. Av den karta som enligt samma bestämmelse ska följa med en sådan anmälan ska det framgå i vilka bestånd aska ska spridas. (SKSFS 20XX:X).

8 §⁹ har upphävts genom (SKSFS 20XX:X).

Anläggande av skogsbilväg

9 §¹⁰ Anläggande av skogsbilväg ska anmälas för samråd. (SKSFS 20XX:X).

10 §¹¹ har upphävts genom (SKSFS 20XX:X).

Allmänna råd till 10 § föreskrifterna

¹²Har upphävts genom (SKSFS 20XX:X).

Dessa föreskrifter¹³ träder ikraft den 1 september 2024.

⁸ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

⁹ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

¹⁰ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

¹¹ Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

¹² Senaste lydelse SKSFS 2013:3.

¹³ SKSFS 20XX:X.

SKSFS

På Skogsstyrelsens vägnar

HERMAN SUNDQVIST

Maria Strand
(Tillsynsenheten)

REMISS

Datum
2023-09-28Diariernr
2021/968

Konsekvensutredning av förslag till ändring av Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet för samråd för skogsbruksåtgärder

Innehåll

1	Förslag till ändring i Skogsstyrelsens föreskrifter om anmälningsskyldighet för samråd för skogsbruksåtgärder	3
1.1	Inledning	3
1.2	Övergripande beskrivning	3
2	Allmänt	5
2.1	Vad är anledningen till regleringen?	5
2.2	Beskrivning av den föreslagna regleringen	5
2.2.1	1 § - Anmälningsskyldighet	5
2.2.2	2§ - Definitioner	6
2.2.3	4 § - Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna	6
2.2.4	5 § - Dikesrensning	6
2.2.5	6 § - Skogsgödsling	6
2.2.6	7 § - Askåterföring	6
2.2.7	9 § - Anläggande av skogsbilväg	7
2.3	Motivering till föreslagna regleringar.....	7
2.3.1	4 § - Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna.....	8
2.3.2	5 § - Dikesrensning	8
2.3.3	6 § - Skogsgödsling	9
2.3.4	7 § - Askåterföring	10
2.3.5	9 § - Anläggande av skogsbilväg	11
2.4	Beskrivning av alternativa lösningar	12
2.5	Övriga överväganden.....	13
2.5.1	Stubbskörd (nuvarande 8 §)	14
2.5.2	Bas- och traktorvägar (nuvarande 9 och 10 §§)	14
2.5.3	Geografiskt avgränsade delar av landet	14

2.5.4	Krav på vad en anmälan för samråd ska innehålla samt vad den bör innehålla.....	14
2.5.5	Systemtillsyn enligt miljöbalken.....	15
2.6	Beskrivning av vilka som berörs av regleringen.....	15
2.6.1	Skogsbruksföretag.....	15
2.6.2	Medborgare.....	17
2.6.3	Andra myndigheter.....	17
2.7	Redogörelse för regleringens och regleringsalternativens konsekvenser.....	18
2.7.1	Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna sak anmälas för samråd.....	18
2.7.2	Maskinell dikesrensning ska anmälas för samråd.....	18
2.7.3	Maskinell skogsgödsling och maskinell askåterföring ska anmälas för samråd.....	19
2.7.4	Anläggande av skogsbilväg ska anmälas för samråd.....	19
2.7.5	Jämförelse med övervägda regleringsalternativ att inte nyttja bemyndigandet att meddela föreskrifter eller att enbart meddela allmänna råd till 12 kap. 6 § miljöbalken.....	20
2.8	Redogörelse för de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på.....	20
2.9	Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen	21
2.10	Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.....	21
3	Konsekvenser för företag.....	22
3.1	Redogörelse för uppgifter om de företag som berörs.....	22
3.2	Redogörelse för vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.....	22
3.3	Redogörelse för övriga kostnader.....	23
3.4	Redogörelse för i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen.....	23
3.5	Redogörelse för andra avseende i vilka regleringen kan komma att påverka företagen.....	23
3.6	Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.....	24
4	Konsekvenser för kommuner och regioner.....	25
4.1	Redogörelse för de överväganden som Skogsstyrelsen har gjort enligt 14 kap. 3 § regeringsformen.....	25
4.2	Redovisning av kostnadsberäkning.....	25

1 Förslag till ändring i Skogsstyrelsens föreskrifter om anmälningsskyldighet för samråd för skogsbruksåtgärder

1.1 Inledning

Syftet med denna konsekvensutredning är att identifiera omfattningen av föreslagna förändringars påverkan på såväl miljön som på skogliga aktörers verksamhet och ekonomi. Konsekvensutredningen ska även syfta till att påvisa den samhällseliga nyttan av föreslagna förändringar och den faktiska kostnaden för dessa.

Avsnitt 2 beskriver förslagen till regeländringar, de regleringsalternativ som övervägts och de bemyndiganden som regleringen grundar sig på. I avsnittet redogörs också för de kostnadsmässiga konsekvenser som de övervägda regleringsalternativen medför. I avsnitt 3 beskrivs konsekvenser för företagen av den föreslagna regleringen. I avsnitt 4 beskrivs konsekvenser för kommuner och regioner.

Förslaget till ändrad föreskrift har föregåtts av ett erbjudande om tidigt samråd till Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Försvarsinspektören för hälsa och miljö, samt länsstyrelserna i Dalarna, Jämtland och Kalmar län vilka har identifierats som berörda myndigheter.

1.2 Övergripande beskrivning

I denna utredning beskrivs Skogsstyrelsens förslag till ändrade föreskrifter till 12 kap. 6 § miljöbalken, om anmälningsskyldighet för samråd för skogsbruksåtgärder, och konsekvenser av förslaget.

Den som ska vidta vissa utpekade åtgärder får genom den föreslagna föreskriften information om att en anmälan för samråd krävs innan åtgärden vidtas. Avsikten är att en dialog ska föras med tillsynsmyndigheten innan åtgärden vidtas, när det behövs utifrån den skada på naturmiljön som den kan medföra. Föreskriften om att samrådsplikten gäller för vissa åtgärder gör det tydligare för verksamhetsutövaren att åtgärden omfattas av samrådsplikt än om denne själv skulle göra en bedömning av om åtgärden skulle kunna komma att väsentligt ändra naturmiljön.

Av den föreslagna föreskriften framgår även vilka ytterligare uppgifter en anmälan i vissa fall ska innehålla, dvs uppgifter utöver en beskrivning av den planerade åtgärden och en karta.

Den generella samrådsplikten enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken gäller i grunden för sådana verksamheter eller åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Det innebär att för sådana verksamheter och åtgärder som inte omfattas av obligatorisk samrådsplikt behöver verksamhetsutövaren alltid inför en planerad åtgärd bedöma om åtgärden behöver anmälas för samråd. Att reglera i föreskrift vilka särskilda slag av verksamheter och åtgärder som ska omfattas av obligatorisk

anmälningsskyldighet innebär att verksamhetsutövaren inte själv ska göra någon bedömning av om man behöver anmäla den planerade verksamheten eller åtgärden för samråd, utan verksamheten eller åtgärden måste alltid anmälas för samråd.

2 Allmänt

2.1 Vad är anledningen till regleringen?

Skogsstyrelsen har sedan 1 april 2014 haft föreskrifter om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Redan vid införandet av föreskrifterna 2014 planerades för en översyn efter några år för att justera föreskrifterna utifrån erfarenheterna från de första åren. Ett arbete har nu genomförts för att anpassa föreskrifterna utifrån samlade erfarenheter samt förtydliga och förenkla gällande föreskrifter och allmänna råd.

Syftet med regleringen är att tydliggöra de verksamheter eller åtgärder som Skogsstyrelsen bedömer är av det slaget att de alltid ska anmälas för samråd. Det är åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön och där verksamhetsutövaren vanligtvis behöver vidta försiktighets- eller skyddsåtgärder för att minska risken för skada på naturmiljön uppstår.

I samband med att föreskrifterna om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken förtydligas och förenklas görs även en del redaktionella och språkliga ändringar som syftar till att göra föreskriften mer överskådlig och lättläst.

2.2 Beskrivning av den föreslagna regleringen

2.2.1 1 § - Anmälningsskyldighet

I den inledande bestämmelsen hänvisas till den allmänna samrådsskyldigheten som gäller enligt 12 kap 6 § första stycket miljöbalken, dvs. att en verksamhet eller en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken ska anmälas för samråd om den kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Vidare anges att det i föreskriften finns bestämmelser om obligatorisk samrådspikt för särskilda slag av verksamheter eller åtgärder. Med detta avses skogsbruksåtgärder som kan medföra skada på naturmiljön och därför alltid ska anmälas för samråd till Skogsstyrelsen. Den föreslagna paragrafen motsvaras i huvudsak av den nu gällande 1 §¹.

En ändring av lydelsen i nuvarande 1 § har föreslagits genom att det anges att de verksamheter eller åtgärder som pekas ut i föreskrifterna är sådana som kan medföra skada på naturmiljön. Ändringen föreslås för att föreskriftens lydelse ska överensstämma med bemyndigandet i 7 § förordningen om anmälan om samråd (1998:904) där det anges i vilka fall Skogsstyrelsen får föreskriva anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Ändringen bedöms inte ha någon direkt påverkan på övriga föreslagna regleringar.

Mot bakgrund av att hänvisningen till den generella samrådspikten i 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken redan återfinns i 1 § tas det nuvarande allmänna rådet till 1 § föreskrifterna bort.

---

¹ Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder.

2.2.2 2§ - Definitioner

I bestämmelsen definieras olika begrepp som förekommer i den föreslagna föreskriften.

2.2.3 4 § - Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna

I föreslagen reglering görs en förändring av vilka uppgifter som behöver medfölja vid en anmälan. Enligt tidigare lydelse behövde anmälaren ange uppgift om hur stor areal som berördes av åtgärden. Föreslagen förändring innebär en förenkling.

I övrigt kvarstår föreskriften med tillhörande allmänt råd oförändrade. Det bedöms finnas ett behov av att utvärdera vilken effekt den nuvarande 4 § har haft sedan den trädde i kraft den 1 april 2014. Det bedöms också finnas ett behov av att grundligt utreda i vilken mån det föreligger behov av att föreskriva samrådsplikt för åtgärder i vissa naturmiljöer. En sådan effektutvärdering och behovsutredning ryms däremot inte inom ramen för detta föreskriftsarbete utan får göras i särskild ordning.

2.2.4 5 § - Dikesrensning

Enligt föreslagen reglering ska maskinell dikesrensning anmälas för samråd. Den nya föreslagna regleringen utgör en förenkling av den nuvarande regleringen på så sätt att det blir tydligare och mer lättförståeligt vilken typ av dikesrensning som alltid kräver en anmälan för samråd till Skogsstyrelsen.

Av den karta som ska följa med en anmälan för samråd för maskinell dikesrensning ska samtliga diken som ska rensas framgå.

I den förändrade föreskriften föreslås en förenkling genom att delar av de krav på en anmälan som tidigare fanns i föreskriften nu tas bort.

2.2.5 6 § - Skogsgödsling

Enligt föreslagen reglering ska maskinell skogsgödsling anmälas för samråd. I de fall man använder ett icke konventionellt kvävegödselmedel ska anmälan innehålla ett analysprotokoll från ett ackrediterat laboratorium. En karta där det framgår vilka bestånd som ska gödulas ska följa med anmälan. Anmälan får inte omfatta mer än en brukningsenhet inom en kommun. Föreslagen förändring görs för att regleringen ska bli tydligare och mer lättförståelig för verksamhetsutövaren.

I den förändrade föreskriften föreslås en förenkling genom att delar av de krav på en anmälan som tidigare fanns i föreskriften nu tas bort.

2.2.6 7 § - Askåterföring

Enligt föreslagen reglering ska maskinell askåterföring anmälas för samråd. Anmälan ska innehålla analysprotokoll med en ämnesförteckning från ett ackrediterat laboratorium. Anmälan får inte omfatta mer än en brukningsenhet

inom en kommun och det ska framgå på en bifogad karta i vilka bestånd aska ska spridas.

I den förändrade föreskriften föreslås en förenkling genom att delar av de krav på en anmälan som tidigare fanns i föreskriften nu tas bort.

2.2.7 9 § - Anläggande av skogsbilväg

Enligt föreslagen reglering ska anläggande av skogsbilväg anmälas för samråd. Detta utgör en förenkling av den nuvarande regleringen i det att det är tydligare och mer lättförståeligt vilken åtgärd som alltid kräver en anmälan för samråd till Skogsstyrelsen.

2.3 Motivering till föreslagna regleringar

En tydlig och enkel reglering av de åtgärder som alltid ska anmälas för samråd underlättar för verksamhetsutövaren att göra rätt. En avvägning har gjorts där faktorer som ökad administrativ börda för verksamhetsutövaren, åtgärdernas risk för skada på naturmiljön och behov av tillsyn har beaktats. Skogsstyrelsens bedömning är att risken för skada på naturmiljön i normalfallet är så pass stor för de utpekade åtgärderna att en anmälningsplikt är motiverad.

Syftet med föreskrifter om anmälningsplikt för vissa skogsbruksåtgärder är främst följande. Det är påvisat, bland annat i refererade rapporter i denna konsekvensutredning, att de åtgärder som föreslås omfattas av obligatorisk anmälningsplikt typiskt sett kan orsaka skada på naturmiljön. Samrådsbestämmelserna har en viktig funktion som ett förebyggande och enkelt medel för kontroll och styrning av sådana verksamheter.² Det är således av vikt att Skogsstyrelsen får möjlighet att förpröva sådana verksamheter eller åtgärder innan de påbörjas. Genom att reglera i föreskrift att åtgärderna ska omfattas av anmälningskyldighet ges Skogsstyrelsen möjlighet att ingripa och genom ett riskbaserat urval styra tillsynen och inrikta den mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Ett samråd ger också ett lärande och en säkerhet för en markägare och kan alltså förhindra att skada uppkommer på allmänna eller enskilda intressen. Det är också viktigt att markägaren och andra verksamhetsutövare kan läsa sig till vilka bestämmelser som reglerar den verksamhet som bedrivs. Med föreskrifter som reglerar när anmälan för samråd alltid ska göras, för vissa verksamheter som typiskt sett kan skada naturmiljön, skapas ökad tydlighet för när anmälningskyldighet råder. Det underlättar även den bedömning verksamhetsutövaren ska göra om anmälningskyldighet föreligger enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken.

---

² Prop. 2005/06:183 s. 87 och s. 89.

2.3.1 4 § - Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna

Föreslagen förändring innebär en följdändring av att 3 § upphävs samt att ett formellt krav på anmälan lyfts bort. Uppgiften om berörd areal bedöms komma in ändå genom kravet på medföljande karta som finns i 8 § förordning om anmälan för samråd och behöver därför inte anges som krav på en anmälan i föreskriften.

2.3.2 5 § - Dikesrensning

Rensning av diken medför en risk för skada på naturmiljön, främst på grund av grumling av vatten och en ökad slamtransport i samband med åtgärden. Om det rensade diket har förbindelse med nedströms liggande vattendrag kan slamtransporten till dessa komma att öka och vattenmiljön skadas. Slammet består av en blandning av organiskt material och mineralpartiklar. Metylkvicksilver och kvicksilver binder starkt till organiskt material vilket gör att en ökad transport av organiskt material även medför en ökad transport av metylkvicksilver och kvicksilver. Eftersom metylkvicksilver är fettlösligt anrikas det i fettvävnad hos djur. För däggdjur, fåglar och fisk kan metylkvicksilver orsaka effekter på nervsystemet, lever, njurar och på reproduktion.³

Grumling av vattnet kan även medföra en ökad stress och dödlighet hos vattenlevande organismer i sjöar och vattendrag nedströms dikessystemen. När material sedimenterar riskerar lekbottenar och livsmiljöer för bland annat fisk, musslor och insekter att förstöras. Påverkan kan ske även långt nedströms i dikessystemen. Dikesrensning kan också leda till en ökad uttransport av fosfor till sjöar och vattendrag i samband med, och under några år efter dikesrensning, som en följd av ökad tillförsel av eroderat material.

Hur stora miljöeffekterna av dikesrensning blir beror på flera faktorer, bland annat vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått som vidtas när åtgärden utförs. Inför en dikesrensning krävs en noggrann planering och vid utförandet behöver åtgärder normalt vidtas för att minska grumling och slamtransport till sjöar och vattendrag.⁴

Under 2019 gjorde Skogsstyrelsen en uppföljning av dikesrensning som syftade till att få en bättre bild av hur Skogsstyrelsens tillsyn över dikesrensning fungerade och ge inspel till hur tillsynen kunde utvecklas. Totalt följdes 225 dikesrensningar upp.

Vid uppföljningen kontrollerades både dikesrensningar som inte tagits upp till samråd och dikesrensningar där samråd skett före åtgärd. För varje dikesrensning kontrollerades naturmiljöns förutsättningar, exempelvis lättroderad mark, naturvärden, om dikessystemet mynnar ut i sjö eller vattendrag och hur rensningen genomförts. Där samråd skett kontrollerades även vad som hade diskuterats i samrådet. Därefter gjordes en

---

³ Inverkan av skogsbruksåtgärder på kvicksilvers transport, omvandling och upptag i vattenlevande organismer. Skogsstyrelsen. Rapport 2020/1.

⁴ Nya målbilder för god miljöhänsyn vid dikesrensning och skyddsdikning. Skogsstyrelsen. Rapport 2019/6.

helhetsbedömning kring anmälans kvalitet, om åtgärden var utförd enligt anmälan och om åtgärden var utförd enligt samrådet.

Uppföljningen visade att en relativt vanlig risk för miljöpåverkan var att dikessystemet mynnar ut i sjö eller vattendrag. I mer än hälften av ärendena hade skyddsåtgärder vidtagits, men Skogsstyrelsens bedömning var att ännu fler ärenden borde ha haft någon form av skyddsåtgärd med tanke på vilken påverkan dikesrensning kan ha på naturmiljön. I de fall åtgärden hade föregåtts av ett samråd hade skyddsåtgärder vidtagits oftare än då inget samråd skett.

Uppföljningen från 2019 visade också att dikesrensningar ofta blir utförda så att inte bara slam och växtdelar avlägsnas utan att även dikets bredd och djup påverkas. I nära hälften av ärendena bedömdes kanterna ha påverkats vid rensningen och att det fanns grus, sand eller lera i rensmassorna. När till exempel en alltför bred skopa används vid rensningen tas även armerande växtlighet i dikeskanterna bort och blottad jord framträder. Detta bidrar till att dikessidorna eroderar tills ny växtlighet etablerats och en förhöjd mängd slam transporteras med vattnet även en tid efter rensningen. Uppföljningsresultatet visade att denna problematik påverkades till det bättre om åtgärden föregåtts av ett samråd.

En slutsats som kunde dras av uppföljningen var att det är en betydande skillnad i resultatet av en dikesrensningens miljöpåverkan när Skogsstyrelsen genomfört samråd och inte genomfört samråd. Samrådet fyller uppenbarligen ett viktigt syfte för en bättre efterlevnad av bestämmelserna i 2 kap. miljöbalken.

Sammanfattningsvis är maskinell dikesrensning i skogen en åtgärd som medför risk för skada på naturmiljön. Uppföljning har visat att i det fall en dikesrensning har föregåtts av samråd med Skogsstyrelsen är den utförda åtgärdens påverkan på miljön generellt mindre. Skogsstyrelsen bedömer därför att en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § alltid ska vara nödvändig i samband med maskinell dikesrensning. Med en föreskrift som innebär att all maskinell dikesrensning ska anmälas för samråd blir regelverket dessutom enklare och tydligare för verksamhetsutövaren att tillämpa, som då inte i varje enskilt fall behöver ta ställning till om åtgärden kan komma att skada naturmiljön på ett sådant sätt att den kräver en anmälan.

2.3.3 6 § - Skogsgödsling

Vid skogsgödsling finns en ökad risk för läckage av kväve från skogsmarken till grund- och ytvatten. Förutsatt att gödslingen inte utförs i skogar med låg tillväxt och på utströmningsområden för grundvatten, så är risken för kväveläckage dock liten tack vare markens normalt starka kvarhållande av kväve. Kväve som läcker från ett skogsbestånd till markvattnet och når ett utströmningsområde kan transporteras vidare till nedströms belägna vattendrag och sjöar och bidra till övergödning. Det är därför viktigt att gödsling inte sker under sådana förhållanden att urlakning av näringsämnen till diken, sjöar och vattendrag riskeras.

Skogsmarksgödsling orsakar även effekter på markvegetationen och riskerar att påverka bestånd med hög artrikedom eller andra höga naturvärden samt lavförekomst negativt. Efter gödsling fås oftast ett uppslag av gräs och ibland kvävegynnande örter, vilket kan konkurrera ut befintliga arter. Effekten av gödsling påverkar även markvegetationen i det bestånd som anläggs efter avverkning. Det saknas dock kunskap om långvariga effekter på markvegetationen i dessa bestånd.⁵

Miljöeffekterna av skogsgödsling beror bland annat på de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som vidtas vid spridning, till exempel att ogödslade skydds-zoner lämnas mot vattendrag och sjöar samt tidpunkten för spridning.

Sammanfattningsvis är maskinell skogsgödsling i skogen en åtgärd som medför risk för skada på naturmiljön. Skogsstyrelsen bedömer att anmälan för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken alltid är nödvändig eftersom det finns betydande risk för negativ påverkan på vattendrag och naturmiljön vid en felaktigt utförd åtgärd. Med en föreskrift som innebär att all maskinell skogsgödsling ska anmälas för samråd blir regelverket enklare och tydligare för verksamhetsutövaren att tillämpa, som då inte i varje enskilt fall behöver ta ställning till om åtgärden kan komma att påverka naturmiljön på ett sådant sätt att den kräver en anmälan.

2.3.4 7 § - Askåterföring

När biomassa tas ut ur skogen medför detta att näringsämnen och ämnen som motverkar försurning förs bort från skogsmarken. Om grenar och toppar tas ut i större omfattning bör aska återföras till skogsmarken för att kompensera för uttaget av näring och försurningsmotverkande ämnen.

Vid askåterföring finns risk för att aska utlakas till diken, sjöar eller vattendrag. Detta gäller särskilt i områden med brant lutning i samband med kraftig nederbörd eller på snötäckt eller frusen mark, då det finns risk för ytavrinning. Aska som hamnar direkt i sjöar och vattendrag kan vara skadlig för vattenkvalitet och vattenlevande organismer, vilket i första hand beror på att vattenorganismer kan ta skada av askans initiala salteffekt. Askan innehåller även ämnen som bidrar till övergödning, och ämnen som är skadliga för vattenorganismer om de i hög dos hamnar direkt i vattenmiljön. Risker finns även med askåterföring i eller i anslutning till känsliga områden som till exempel våtmarker, hänsynskrävande biotoper och formellt skyddad mark.

I väntan på spridning i skog behöver aska ofta lagras och avlastningsplats för aska inför spridning i skogen bör väljas så att utlakningen blir så liten som möjligt.⁶

Under 2017 utvecklade Skogsstyrelsen en metodik för att följa upp askåterföring efter spridning och en uppföljning har även genomförts. Denna

---

⁵Effekter av kvävegödsling på skogsmark. Kunskapssammanställning utförd av SLU på begäran av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen. Rapport 2014/1.

⁶Regler och rekommendationer för skogsbränsleuttag och kompensationsåtgärder. Skogsstyrelsen. Rapport 2019/14.

uppföljning har visat att det finns brister i utförandet av askåterföring.⁷ Uppföljningen gjordes i sammanlagt 130 skogsbestånd där aska spridits under de senaste 2–20 månaderna. Uppföljningen gjordes under perioden maj till september 2017.

Uppföljningen indikerar att de skyddsavstånd som lämnas vid spridning mot hänsynskrävande biotoper, sumpskogar och sjöar och vattendrag ofta (i minst 47 procent av fallen) är betydligt mindre än de av Skogsstyrelsen rekommenderade skyddsavstånden. I vissa fall saknas skyddsavstånd helt. Uppföljningen visar även att skyddsavstånd mot diken är mycket korta och att aska i vissa fall hamnar i dikena vilket riskerar att medföra negativ påverkan på vattendrag nedströms. Däremot lämnas skyddszoner ofta mot våtmarker enligt Skogsstyrelsens rekommendationer.

Sammantaget finns betydande risk för skada på vattendrag och naturmiljön vid en felaktigt utförd askåterföring. Miljöeffekterna av askåterföring beror bland annat på de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som vidtas vid spridning, till exempel att aska ej sprids i skyddszoner mot vattendrag och sjöar. Skogsstyrelsen bedömer därför att anmälan för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken alltid är nödvändig.

Vissa typer av aska innehåller ämnen som kan vara skadliga för naturmiljön, till exempel höga halter av tungmetaller som kan spridas till skogsmark. Skogsstyrelsens rekommendation är att askans ursprung ska vara från biobränslen från skogen. Normalt överstiger halterna för skadliga ämnen i aska från biobränsle från skog inte gränsvärdena. Aska från ett värmeverk kan vara från förbränning av blandade bränslekällor och det finns ingen bestämmelse kring vilket ursprung askan ska ha. Därför är det viktigt att ett analysprotokoll bifogas anmälan så att spridning med aska som har skadliga nivåer av ett eller flera ämnen kan förhindras och därav bedömer Skogsstyrelsen att analysprotokoll behöver vara ett krav vid anmälan för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken avseende askåterföring.

2.3.5 9 § - Anläggande av skogsbilväg

Anläggande av väg kan i många fall innebära en risk för skada på naturmiljön, till exempel vid grävning och schaktning eller då vägen anläggs på mark vars avrinning kan påverka intilliggande våtmarkers hydrologi. En skogsbilväg som anläggs i eller omkring nipbranter, raviner eller andra markområden med brant lutning kan påverka grundvattnets förhållanden och leda till ras och erosion.

Omläggning från skogsmark till väg kan också innebära en risk för skada på naturmiljön. Vid avveckling av skogen uppkommer en långsiktig kanteffekt som påverkar klimatet flera tiotals meter in i intilliggande skog. Även en kortare väg kan således utradera förutsättningarna för känsliga arter att fortleva på betydande areal.

Vattendrag utgör ekologiska korridorer i landskapet och utgör artrika miljöer som skiljer sig från det omgivande landskapet. Förutom det omfattande biologiska liv som är knutet till själva vattenmiljön nyttjas den bland annat

---

⁷ Uppföljning av askåterföring efter spridning. Skogsstyrelsen. Rapport 2018/6

som vandringsvägar för fisk. Passager över vattendrag och diken och anläggning av vägtrummor behöver därför göras så att skador på vattendragets botten inte uppstår eller så att vandringshinder inte skapas. För att minimera grumling och även motverka framtida problem med erosion bör anläggningen utföras under lågflödesperioder. I vissa fall kan det vara nödvändigt med särskilda skyddsåtgärder för att undvika grumling.⁸ Det finns även en risk att felaktig avslutade vägdiken kan transportera ut slam i anslutande vattendrag eller sjöar.

Inför anläggning av en skogsbilväg krävs en noggrann planering av vägsträckningens placering i terrängen och vid utförandet behöver anpassningar och skyddsåtgärder normalt vidtas så att skador på naturmiljön undviks eller begränsas.

Flera myndigheter har under de senaste åren identifierat oegentligheter med användande av för ändamålet olämpliga massor vid vägbyggnationer. Vägkroppen anläggs ibland av, och till synes även på grund av, avfall från andra anläggningsarbeten. Vägbyggnationer kan också utgöra förtäckta deponier av rivningsavfall, vägbeläggningar eller andra i många skogliga miljöer högst skadliga material. Inte sällan upptäcks sådana vägar först i efterhand, då de redan är byggda. Genom att alla planerade anläggningar av skogsbilväg ska komma till Skogsstyrelsens kännedom genom en anmälan ökar myndigheternas möjligheter att upptäcka och förebygga den typen av åtgärder i skogen.

Sammanfattningsvis är anläggande av skogsbilväg en åtgärd som medför risk för skada på naturmiljön. Genom försiktighetsmått och förebyggande anpassningar finns goda möjligheter att undvika sådan påverkan. Skogsstyrelsen bedömer därför att anmälan för samråd alltid är nödvändig avseende anläggande av skogsbilväg.

2.4 Beskrivning av alternativa lösningar

Om Skogsstyrelsen inte skulle meddela några föreskrifter med stöd av bemyndigandet är myndigheter, företag och enskilda hänvisade till den allmänna samrådsskyldigheten i 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken och kommer därmed alltid att behöva göra bedömningen av om en planerad verksamhet eller åtgärd kan komma att väsentligt ändra naturmiljön och därför måste anmälas för samråd till Skogsstyrelsen. För att en verksamhet eller åtgärd ska omfattas av den generella samrådsplikten i 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken gäller att den kan komma att *väsentligt ändra* naturmiljön. För sådana särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som enligt bemyndigandet i 12 kap. 6 § andra stycket miljöbalken får pekas ut i föreskrift om obligatorisk samrådsplikt gäller att verksamheten eller åtgärden kan *medföra skada* på naturmiljön.

Alternativet att inte meddela några föreskrifter om obligatorisk samrådsplikt skulle innebära en minskad administration för skogsbruket men samtidigt skulle det uppstå en större osäkerhet för en markägare gällande huruvida en

---

⁸ Miljöanpassade vattenpassager på skogsbilvägar-en handledning. 2013. Skogsstyrelsen. [handbok_remibar_vattenpassager.pdf\(trafikverket.se\)](http://handbok_remibar_vattenpassager.pdf(trafikverket.se)) (Hämtad 2021-06-16).

åtgärd behöver anmälas för samråd eller inte. Det skulle också kunna innebära att fler miljöstörande verksamheter inte anmäls och därmed inte kommer till myndighetens kännedom. Markägare och andra verksamhetsutövare som utför samrådspliktiga åtgärder utan att anmäla dem för samråd till Skogsstyrelsen riskerar att göra sig skyldiga till brott enligt straffbestämmelserna i 29 kap. miljöbalken.

Alternativet att inte meddela några föreskrifter med stöd av bemyndigandet utan endast meddela allmänna råd till 12 kap. 6 § miljöbalken skulle innebära att samtliga skogsbruksåtgärder fortfarande skulle omfattas av den generella samrådsplikten i 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken men med viss vägledning för tillämpningen genom allmänna råd. På detta sätt skulle det i de allmänna råden vara möjligt att vägleda företag och enskilda i deras ansvar att bedöma om en åtgärd ska anmälas för samråd eller inte. Detta alternativ skulle innebära en begränsad administration för både markägare och myndigheter. Den enskilde behöver dock ändå läsa sig till vad som krävs enligt bestämmelserna i 12 kap. 6 § miljöbalken samt 8 § förordningen om anmälan för samråd. Den enskilde måste även i så fall söka vägledning i Naturvårdsverkets allmänna råd⁹ tillsammans med Skogsstyrelsens allmänna råd. Detta alternativ skapar en något ökad tydlighet om vid vilka tillfällen en anmälan för samråd krävs jämfört med om inga föreskrifter eller allmänna råd meddelas alls, men risken bedöms fortfarande som hög att någon anmälan inte kommer till stånd för vissa åtgärder som mer eller mindre alltid har en miljöpåverkan. Detta alternativ ger en begränsad förutsebarhet samt en minskad möjlighet för Skogsstyrelsen att förpröva sådana verksamheter eller åtgärder som kan skada naturmiljön innan de påbörjas.

Alternativet att behålla de nu gällande föreskrifterna¹⁰ med tillhörande allmänna råd innebär att föreskrifterna kan uppfattas som otydliga. Baserat på de erfarenheter som finns från de nu gällande föreskrifterna skulle en kvarstående föreskrift i sin nuvarande form leda till att fler åtgärder än vad som idag bedöms vara nödvändigt omfattas av obligatorisk anmälningsplikt. De åtgärder som inte längre finns med i förslaget till nya föreskrifter kommer i stället att i förekommande fall omfattas av den allmänna samrådsplikten i 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken, dvs. behöva anmälas för samråd till Skogsstyrelsen om de kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.

2.5 Övriga överväganden

I förslaget till nya föreskrifter har några av de åtgärder som omfattas av anmälningskyldighet idag enligt de nu gällande föreskrifterna tagits bort. Dessa åtgärder är stubbskörd (nuvarande 8 §) samt anläggande av vissa traktor- och basvägar (nuvarande 9 och 10 §§).

I förslaget till nya föreskrifter har även vissa delar av de nu gällande föreskrifterna som anger vad en anmälan för samråd ska innehålla tagits bort.

---

⁹ Naturvårdsverkets allmänna råd om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, NFS 2001:15

¹⁰ Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder

2.5.1 Stubbskörd (nuvarande 8 §)

Stubbskörd är en verksamhet som i dagsläget bedrivs i mycket liten omfattning. Skogsstyrelsen ska underrättas om en stubbskörd på minst 0,5 hektar enligt 14 § skogsvårdslagen (1979:429). I 7 kap. 27 § Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2011:7) till skogsvårdslagen finns även bestämmelser om försiktighetsmått som ska vidtas vid stubbrytning. Skogsstyrelsens bedömning är att det inte är ändamålsenligt eller nödvändigt utifrån tillsynsbehov att föreskriva en anmälningsskyldighet för stubbskörd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Dels utförs stubbskörd endast i liten omfattning i skogsbruket, dels bör det generellt, vid en stubbskörd som inte behöver anmälas enligt skogsvårdslagen, inte föreligga risk för stor miljöpåverkan. De enskilda ärenden som ändå kan få negativ påverkan på naturmiljön bör kunna fångas upp genom det generella kravet om samrådspåikt enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken.

2.5.2 Bas- och traktorvägar (nuvarande 9 och 10 §§)

När det gäller bas- och traktorvägar är det ett stort antal sådana vägar som årligen anläggs i samband med skogsbruksåtgärder, men det är endast ett fåtal av dessa som utifrån de nuvarande föreskrifterna har bedömts vara samrådspåiktiga och där anmälan för samråd lämnats in. Under åren 2020 till 2022 fick Skogsstyrelsen endast in 89, 73 respektive 63 stycken anmälningar för samråd om basvägar och traktorvägar. Av dessa togs ett fåtal upp till samråd. Skogsstyrelsens bedömning är att det inte är ändamålsenligt eller nödvändigt utifrån tillsynsbehov att föreskriva en anmälningsskyldighet för anläggande av traktorvägar och basvägar då det endast i ett mindre antal av dessa föreligger risk för skada på naturmiljön. De basvägar som anläggs och riskerar att väsentligt ändra naturmiljön bör kunna fångas upp genom det generella kravet om samrådspåikt enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken.

Mot bakgrund av att 10 § föreslås upphävas upphävs även det tillhörande allmänna rådet till den bestämmelsen.

2.5.3 Geografiskt avgränsade delar av landet

När det gäller möjligheten att föreskriva om anmälningsskyldighet för åtgärder i geografiskt avgränsade delar av landet har Skogsstyrelsen beaktat denna möjlighet, men bedömt att en grundlig analys av behov och konsekvenser av en sådan föreskrift behövs. Ett särskilt arbete kring detta får genomföras separat.

2.5.4 Krav på vad en anmälan för samråd ska innehålla samt vad den bör innehålla

I förslaget till nya föreskrifter föreslår Skogsstyrelsen att merparten av de nu gällande föreskrifterna som anger vad en anmälan ska innehålla tas bort. Bestämmelser om vad en anmälan för samråd ska innehålla finns spridda i flera olika regleringar och det bedöms i dagsläget vara svåröverskådligt för en markägare/verksamhetsutövare att få en överblick och ta del av samtliga krav som ställs. Till de formella kraven på vad en anmälan för samråd ska innehålla tillkommer att både Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen har meddelat allmänna råd om vad en anmälan bör innehålla.

Skogsstyrelsens bedömning är att det även efter en regelförenkling är möjligt att genom utvecklade informationsåtgärder uppnå samma syfte som de nu gällande föreskrifterna har. Syftet med regleringen i Skogsstyrelsens nu gällande föreskrifter och allmänna råd är att få in en så komplett och fullständig anmälan som möjligt för att handläggningen av ärendet ska bli så effektiv som möjligt. Exempel på informationsinsatser för att uppnå samma syfte kan vara utökad information till markägare/verksamhetsutövare inför eller i samband med att en anmälan ska göras. En informationstext, t.ex. på webben eller i själva anmälan om vad en anmälan bör innehålla kan dessutom lätt ändras eller kompletteras vid behov.

2.5.5 Systemtillsyn enligt miljöbalken

Verksamhetsutövare som utför skogsbruksåtgärder som väsentligt kan komma att ändra naturmiljön omfattas av kravet på egenkontroll i 26 kap. 19 § miljöbalken. Skogsstyrelsen utövar systemtillsyn för att kontrollera att bestämmelserna om egenkontroll i miljöbalken följs för skogsbruksåtgärder.

Vid Skogsstyrelsens systemtillsyn enligt miljöbalken kontrolleras verksamhetsutövares rutiner för bland annat planering, uppföljning och riskbedömning av åtgärder som omfattas av anmälningsskyldighet enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken eller Skogsstyrelsens föreskrifter om anmälningsskyldighet. Tydliga och lättförståeliga föreskrifter gör det enklare för verksamhetsutövaren att upprätta och bibehålla en fungerande egenkontroll.

2.6 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen

2.6.1 Skogsbruksföretag

De verksamhetsutövare som berörs är enskilda skogsägare och skogsbruksföretag med eget skogsinnehav eller som företräder annan skogsägare som ombud.

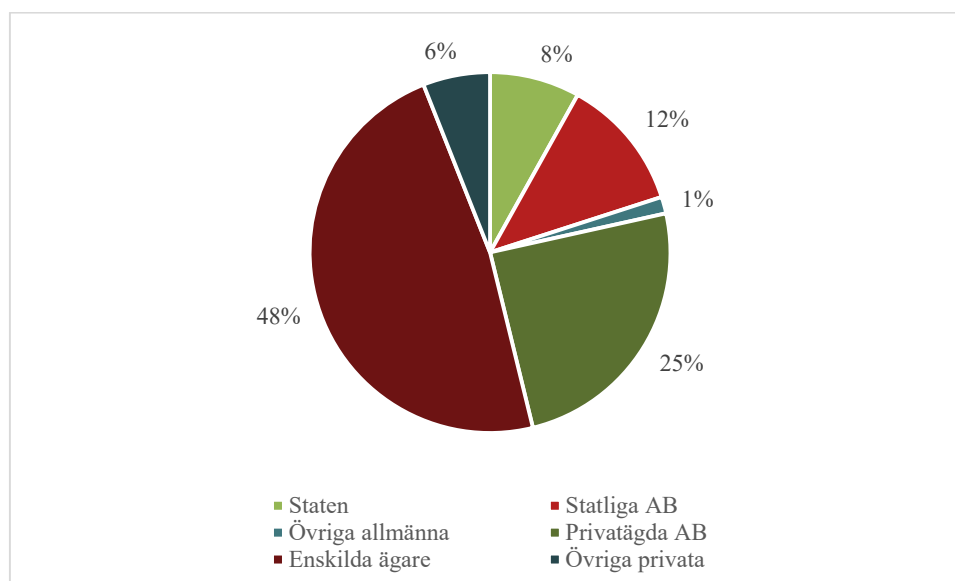
Totalt finns i Sverige 305 699 enskilda skogsägare. Antalet unika brukningsenheter är 231 992, varav 97 procent ägs av enskilda¹¹.

Fördelning av produktiv skogsmark per ägarklass är 48 procent enskilda ägare, 25 procent privatägda aktiebolag, 12 procent statsägda aktiebolag, 6 procent övriga privata ägare, 8 procent staten och till slut ägs 1 procent av övriga allmänna ägare.¹²

---

¹¹ Skogsstyrelsens statistikdatabas, Fastighets- och ägarstruktur. År 2022

¹² Skogsstyrelsens statistikdatabas, Deklarerad areal produktiv skogsmark efter ägarklass. År 2022

Figur 1. Fördelning av produktiv skogsmarksareal i Sverige fördelat på ägarkategori.

Generellt äger enskilda ägare i större utsträckning produktiv skogsmark i Götaland och till viss del Svealand medan statsägda aktiebolag och privatägda aktiebolag äger mer i Norrland. Störst andel statligt ägande samt andel ägd av statsägda aktiebolag finns i norra Norrland medan Götaland och Svealand har störst andel övriga allmänna ägare. Störst andel privatägda aktiebolag finns i södra Norrland, medan störst andel liksom antal enskilda ägare finns i Götaland¹³.

Förutom hur Sveriges skogsmarksareal fördelas mellan olika ägarkategori är företagens storlek ytterligare en intressant faktor att ta in i bedömningen av konsekvenser av regleringen. Företagen inom skogsbruket uppvisar en stor variation, allt från större bolag till enskilda skogsägare.

De enskilda skogsägarna, som till antalet utgör de flesta företagen inom skogsbruket, kan bedriva sin näringsverksamhet till exempel som enskild firma där den privata ekonomin och näringsverksamheten är tätt sammankopplade. De enskilda skogsägarna kan vara ensamma ägare av sin skogsfastighet eller så kan det vara flera delägare till samma skogsfastighet.

De enskilda skogsägarna kan vara anslutna till någon av de tre stora skogsägarföreningar som finns i Sverige. Skogsägarföreningarna erbjuder allt från avverkning, skogsskötsel, skoglig rådgivning och planering till ekonomiska tjänster till sina medlemmar. Skogsägarföreningarna kan själva vara ägare av egen industri som sågverk och massa- eller pappersindustri. Antalet anställda inom föreningarna varierar mellan ett par hundra personer till över 3 000 anställda.

De större skogsbolagen (aktiebolag) äger och förvaltar ett eget större skogsinnehav. Förutom det egna skogsinnehavet har bolagen en organisation för sin råvaruanskaffning och äger oftast även egen industri, såsom sågverk, massaindustri eller industri för vidareförädling av skogsråvara. Det finns

¹³ Skogsstyrelsens statistikdatabas, Fastighets- och ägarstruktur. År 2022

skogsbolag som är renodlade skogsföretag utan egen industri, men dessa är då många gånger knutna till någon av de övriga skogsbolagens industrier.

Utöver ovan nämnda finns ett antal skogsföretag som säljer och utför olika tjänster inom skogsvård och skogsförvaltning. Dessa företag kan variera allt från att vara enmansföretag till att ha ett större antal anställda, allt från fast anställd personal till säsongsanställd personal för vissa typer av skogsvårdsuppdrag.

Tabell 1: Antal arbetsställen november 2022 fördelat på näringsgren (SNI-kod) och storleksklass. Avdelning A: Jordbruk, skogsbruk och fiske.¹⁴

SNI 2007	Näringsgren	Storleksklass efter antal anställda						
		0	1-4	5-9	10-19	20-199	200-	Totalt
01.302	Odlare av plantskoleväxter m.m. på friland	196	28	20	13	9	1	267
01.491	Renskötare	1 409	28	9	3	1		1 450
02.101	Skogsförvaltning	128 662	545	82	41	23	1	129 354
02.102	Skogsskötsel	4 383	595	131	53	49		5 212
02.109	Övrig skoglig verksamhet	882	23	8	5	8		926
02.200	Drivning	3 127	868	274	101	33		4 403
02.409	Övrig service till skogsbruk	1 234		207	36	26	3	1506

Tabell 1 visar att enmansföretag med noll anställda per arbetsställe dominerar inom skogsbruket, enligt Statistiska centralbyråns (SCB). Och att det för skogsbruket för övrigt dominerar av mindre företag med få anställda per arbetsställe.

2.6.2 Medborgare

Regleringen får inga omedelbara konsekvenser för enskilda medborgare.

2.6.3 Andra myndigheter

Skogsstyrelsen har tillsynsansvar för verksamheter eller åtgärder som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken och som ska utföras på mark som omfattas av skogsvårdslagen, och är den myndighet som i första hand påverkas av regleringen. Skogsstyrelsen beräknar att föreslagna bestämmelser inte påverkar omfattningen av den tillsyn som myndigheten bedriver.

Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM) har ansvar för tillsynen i fråga om skogsbruksåtgärder som berörs av 12 kap. 6 § miljöbalken på mark som ägs av Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt.¹⁵ Föreslagna föreskrifter gäller anmälningsplikt för angivna skogsbruksåtgärder och gäller även för verksamhetsutövare på

¹⁴ Statistiska centralbyrån (SCB), bearbetat av Skogsstyrelsen

¹⁵ 2 kap. 4-5 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)

försvarsmyndigheternas mark. Detta innebär att om förslag till reglering beslutas gälla påverkar det även ärendemängd och typ av ärende som kommer till FIHM. Skogsstyrelsen tog emot ca 62 000 avverkningsärenden enligt skogsvårdslagen och ca 2 300 anmälningar för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken år 2022. Under samma år anmäldes till Skogsstyrelsen avverkning på försvarsmyndigheternas mark vid 141 tillfällen.

Innan Skogsstyrelsen fattar beslut i ett ärende om anmälan för samråd för skogsbilvägar, gödsling och skogsmarkskalkning ska länsstyrelsen ges tillfälle att lämna synpunkter. De föreslagna föreskrifterna bedöms inte påverka omfattningen av dessa ärenden i någon större utsträckning.

2.7 Redogörelse för regleringen och regleringsalternativens konsekvenser

Bestämmelserna om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § andra stycket miljöbalken har till syfte att tydliggöra särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön och som därför alltid ska anmälas för samråd. De föreslagna föreskrifterna innehåller inga bestämmelser som är särskilt betungande för dem som berörs av regleringen.

2.7.1 Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna sak anmälas för samråd

När det gäller anmälningar om skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna är det mer relevant att titta på antalet anmälningar som gjordes före år 2021 eftersom osäkerhet kring Skogsstyrelsens bemyndigande att föreskriva denna reglering rådde därefter och föreskriften under en period inte har tillämpats. Miljödepartementet har i promemoria *M2022/01430-1/Nm* pekat på att Skogsstyrelsen får meddela föreskrifter om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

År 2020 anmäldes 612 st skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna för samråd. I och med att förslaget inte innebär någon förändring av när en anmälan för samråd ska göras så bedöms antalet anmälningar ligga kvar på en liknande nivå som tidigare. De båda föreskriftsalternativen att inte meddela föreskrifter eller att enbart meddela allmänna råd till 12 kap. 6 § miljöbalken bedöms innebära att antalet anmälningar om skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna skulle ligga kvar på samma nivå som tidigare,

2.7.2 Maskinell dikesrensning ska anmälas för samråd

År 2022 anmäldes 964 dikesrensningar, med en sammanlagd sträcka på mer än 270 km (samtliga anmälningar innehåller inte uppgift om dikesrensningens längd), för samråd. Det är svårt att uppskatta hur många fler dikesrensningar som behöver anmälas för samråd i och med den nya föreskriften. Bedömningen är att det stora flertalet dikesrensningar redan idag omfattas av det generella kravet om samrådsplikt enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken. Den ökning som föreskriftsförslaget innebär bör därför bli relativt liten. En ökning på 20 procent i förhållande till antalet anmälningar för samråd 2022, vilket troligtvis är en för hög skattning, skulle innebära att

ytterligare ca 200 anmälningar för samråd behöver göras per år. Totalt skulle det innebära 1 200 anmälningar om maskinell dikesrensning per år. De båda föreskriftsalternativen att inte meddela föreskrifter eller att enbart meddela allmänna råd till 12 kap. 6 § miljöbalken bedöms innebära att antalet anmälningar om maskinell dikesrensning skulle ligga kvar på samma nivå som tidigare, cirka 1000 anmälningar per år. Den föreslagna föreskriften bedöms således innebära en mindre ökning av anmälningar för samråd jämfört med de båda regleringsalternativen.

2.7.3 Maskinell skogsgödsling och maskinell askåterföring ska anmälas för samråd

Den största arealen lämplig för skogsmarksgödsling återfinns i norra delarna av landet. I södra Sverige är det relativt små arealer som är lämpliga för gödsling. Totalt sett bedöms ungefär halva den produktiva skogsmarksarealen i landet vara lämplig att gödsla. Med antagandet att hela arealen som bedöms lämplig att gödsla skulle gödslas tre gånger under en omloppstid, och med antagandet att omloppstiderna i Sverige varierar mellan 70 och 100 år, blir den maximala årliga arealen som kan gödslas ca 450 000 hektar.¹⁶

Under 2022 anmäldes 201 skogsgödslingar, totalt 25 500 hektar, samt 306 askåterföringar, totalt 21 000 hektar, för samråd. Sedan tidigare har ett föreskriftskrav funnits på att samtliga maskinella skogsgödslingar och askåterföringar ska anmälas för samråd och den administrativa kostnaden bör därför vara oförändrad. Jämfört med de båda föreskriftsalternativen bedöms antalet anmälningar för samråd som behöver göras inte påverkas nämnvärt. Även utifrån den generella samrådspikten enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken bedöms att de allra flesta maskinella skogsgödslingar och maskinella askåterföringar behöver anmälas för samråd.

2.7.4 Anläggande av skogsbilväg ska anmälas för samråd

År 2022 anmäldes 386 skogsbilvägar, totalt 270 km, för samråd. Majoriteten av anmälningarna om skogsbilväg under 2022, 1218 till antalet, inkom dock som anmälan om avverkning för omläggning till annat ändamål. Det är svårt att bedöma hur många fler anmälningar ändringen i föreskriften kommer att innebära men antalet anmälningar kan antas öka. En ökning på 50 procent, i förhållande till antalet anmälningar för samråd 2022, skulle innebära att ytterligare knappt 200 anmälningar för samråd skulle behöva göras per år. Totalt skulle det innebära närmare 600 anmälningar för samråd om anläggande av skogsbilväg per år. De båda alternativen att inte nyttja bemyndigandet att meddela föreskrifter eller att enbart meddela allmänna råd till 12 kap. 6 § miljöbalken bedöms innebära att antalet anmälningar om anläggande av skogsbilväg skulle ligga kvar på samma nivå som tidigare, knappt 400 anmälningar per år. Den föreslagna föreskriften bedöms således innebära en ökning av anmälningar för samråd jämfört med de båda regleringsalternativen.

---

¹⁶ Effekter av kvävegödsling på skogsmark. Kunskapssammanställning utförd av SLU på begäran av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen. Rapport 2014/1.

2.7.5 Jämförelse med övervägda regleringsalternativ att inte nyttja bemyndigandet att meddela föreskrifter eller att enbart meddela allmänna råd till 12 kap. 6 § miljöbalken

Som tidigare nämnts anmäldes ca 2 000 åtgärder för samråd innan Skogsstyrelsen meddelat nu gällande föreskrifter. Det saknas uppgifter om vilken typ av skogsbruksåtgärder det handlade om. Att gå från en reglering till att inte ha någon reglering i föreskrift för anmälningsplikt alls får anses vara ett tvärt kast. Samma förutsättningar skulle då råda när det gäller reglering av anmälningsplikten för skogsbruksåtgärder år 2024 som under 2004 men frågan är om det allmänt råder samma förhållanden nu. I en reglering finns också en tydlighet i när man behöver underrätta tillsynsmyndigheten om sin åtgärd. I osäkerheten som kan uppstå utan föreskrift skulle också en onödig administration kunna uppstå där man anmäler åtgärder för samråd för säkerhets skull men där anmälan var uppenbart onödig. Det skulle också kunna uppstå en skev fördelning för när man anmäler för samråd mellan organisationer och mellan landsdelar och i nästa steg skulle det kunna påverka i vilken mån tillsyn utövas och fördelningen av denna.

En skevhet i när, var och för vilken åtgärd en anmälan för samråd ges in till Skogsstyrelsen kan delvis avhjälpas med information till markägare och verksamhetsutövare. Skogsstyrelsens bedömning är dock att grundsyftet, det vill säga att markägare ska veta vad som gäller och att Skogsstyrelsen med samråd och vid behov med ingripande kan hindra verksamheter som riskerar skada naturmiljön, inte kan uppnås med endast information till ca 320 000 enskilda markägare och ett antal små och stora juridiska personer. Det är snarare så att det ena inte bör utesluta det andra. Information och reglering kompletterar varandra för att miljöbalkens intention ska kunna uppnås i brukandet av skogen.

2.8 Redogörelse för de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Enligt 12 kap. 6 § andra stycket miljöbalken får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att det inom landet eller en del av landet alltid ska göras en anmälan för samråd i fråga om särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om vilka uppgifter en anmälan ska innehålla.

Enligt 6 § förordning (1998:904) om anmälan för samråd ska den som i enlighet med gällande bestämmelser har underrättat Skogsstyrelsen om avverkning som ska äga rum på hans mark, om uttag av skogsbränsle eller om sådan dikning i samband med avverkning som inte kräver tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken anses ha gjort anmälan för samråd för åtgärden enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Enligt 7 § förordning om anmälan för samråd får Skogsstyrelsen, i andra fall än som avses i 6 §, föreskriva anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, om verksamheten eller åtgärden ska utföras på mark som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) och avser avverkning, hyggesbehandling, beståndsanläggning, beståndsvård, uttag av skogsbränsle,

skogsbilvägar, skogsgödsling, skogsmarkskalkning eller andra skogsbruksåtgärder.

Av 8 § förordning om anmälan för samråd framgår att en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska vara skriftlig och åtföljas av en karta samt innehålla en beskrivning av den planerade verksamheten eller åtgärder. En anmälan ska även, i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet, innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken. Enligt 8 § sista stycket förordning om anmälan för samråd får Skogsstyrelsen, efter samråd med Riksantikvarieämbetet och andra berörda myndigheter meddela föreskrifter om vilka ytterligare uppgifter en sådan anmälan ska innehålla.

De föreskrifter som Skogsstyrelsen nu föreslår har stöd i författning enligt ovan.

2.9 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Skogsstyrelsen bedömer att regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen och att reglerna inte går utöver de krav som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

2.10 Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna beräknas kunna träda i kraft 1 september 2024. Skogsstyrelsen bedömer inte att själva ikraftträdandet av regelverket berör en målgrupp som helt eller delvis av ekonomiska skäl behöver någon särskild övergångstid för att anpassa sig till de nya reglerna.

Däremot kan skogsbruksföretagen behöva en viss tid för att anpassa sin verksamhet till föreskrifterna, till exempel för att uppdatera sina rutiner och kunskapsunderlag om när en anmälan för samråd ska göras.

Skogsstyrelsen behöver informera på flera olika sätt om föreskrifterna för att på ett bra sätt nå ut med information kring föreskrifterna till berörda, enskilda markägare och företag. I samband med att myndigheten informerar om föreskrifterna är det lämpligt att även informera om den generella samrådsskyldigheten enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken, som gäller i grunden för sådana verksamheter eller åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. I denna information kan exempel ges på sådana verksamheter och åtgärder som inte omfattas av obligatorisk samrådspåikt enligt föreskrifterna men där verksamhetsutövaren ändå kan behöva göra en anmälan för samråd. Informationen kan fungera som ett stöd för verksamhetsutövaren inför en planerad åtgärd för att bedöma om åtgärden behöver anmälas för samråd. Det är lämpligt att informationsinsatserna genomförs efter att föreskrifterna beslutats och att informationen kommer ut innan föreskrifterna träder i kraft.

3 Konsekvenser för företag

3.1 Redogörelse för uppgifter om de företag som berörs

De föreslagna föreskrifterna bedöms beröra samtliga skogsbruksföretag. Företagen är verksamma inom skogsbruk och omfattar allt från enskilda näringsidkare och enmansföretag till mycket stora företag.

3.2 Redogörelse för vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

I samtliga delar är de föreslagna föreskrifterna tydliga och enkla. Föreskrifterna innebär därför inte att skogsbruksföretag eller enskilda markägare behöver lägga ytterligare resurser på att undersöka särskilt om utpekade åtgärder, exempelvis skogsbilvägar eller dikesrensningar, omfattas av kravet på anmälan enligt föreskrifterna. En anmälan för samråd är inte knuten till en avgift och kraven för att en anmälan ska vara giltig är lågt satta. Inför en åtgärd, exempelvis skogsgödning, askåterföring, dikesrensning och anläggande av skogsbilväg, behöver åtgärden planeras. Den administrativa kostnaden för skogsbruksföretagen består i att i samband med planering av en åtgärd även lämna in de uppgifter som är obligatoriska för en anmälan till myndigheten. Exempelvis behöver en bedömning kring vilka försiktighetsåtgärder som behöver vidtas för att begränsa skada på naturmiljön göras, när åtgärden ska vidtas och av vilken teknisk utrustning som ska användas. I anmälan bedöms inga fler uppgifter än vad som normalt ingår i planeringen inför en åtgärd behöva ingå. Bedömningen är därför att både kostnaden och tidsåtgången för att upprätta en anmälan är mycket låga.

Skogsstyrelsen har möjliggjort att anmälningar för samråd lämnas in digitalt genom att dels erbjuda en egen digital inlämningsfunktion (Mina sidor), dels erbjuda en digital lösning som skogsbruksföretagen kopplar upp sina egna digitala system mot och som möjliggör digital inlämning av ärenden (Nemus). I dagsläget lämnar flertalet skogsbruksföretag in anmälningar om avverkning via den digitala tjänsten och i vissa fall kan en anmälan för samråd lämnas in i samband med det. Däremot har ännu inga skogsbruksföretag utvecklat den funktion som finns som är riktad mot anmälan för samråd, men ett visst utvecklingsarbete kan ha påbörjats. Sannolikt behöver ingen ändring i systemen göras på grund av de föreslagna ändringarna i föreskrifterna, men skulle det behövas kommer det endast att leda till mindre merkostnader för att bygga om skogsbruksföretagens digitala systems koppling mot Nemus. Skogsstyrelsens Mina sidor kommer om behov uppstår att anpassas och kan användas såväl av enskilda markägare som av dennes juridiska ombud. En mindre översyn av blanketter kommer även att behöva göras, framförallt för att förenkla och utveckla hjälptexter och hänvisningar.

Tidsåtgången för att fylla i en anmälningsblankett för samråd och för enskilda markägare via Mina sidor uppskattas till cirka 30 minuter per anmälan. Eftersom inga fler uppgifter än vad som normalt ingår i planeringen inför en åtgärd bedöms behöva ingå i en anmälan så begränsas den ökade kostnaden för företagen på kostnaden för dessa 30 minuter. Används istället

skogsbruksföretagens egna digitala system med koppling till Nemus uppskattas tidsåtgången för anmälan minska till 15 minuter.

Enligt antagandet att antalet anmälningar om dikesrensning kan tänkas öka med cirka 200 anmälningar för samråd i och med den nya föreskriften och antalet anmälningar om skogsbilvägar med knappt 200 anmälningar för samråd. Det skulle innebära 200 timmar extra administration om enbart pappersblankett används. Används istället skogsbruksföretagens egna digitala system kopplade till Nemus minskar det extra arbetet till 100 timmar. Det stora antalet skogsägare, 320 000, indikerar att de utpekade åtgärderna utförs relativt sällan och den administrativa kostnaden fördelas på ett stort antal företag.

Sammantaget bedöms bestämmelserna därför medföra en marginell ökad kostnad för en enskild skogsägare eller för skogsbruksföretag.

3.3 Redogörelse för övriga kostnader

De föreslagna föreskrifterna innehåller inga bestämmelser som medför ökade kostnader för företagen, förutom själva anmälningsförfarandet. Inför en åtgärd behöver en planering av åtgärden göras och regleringen innebär inte att några ytterligare uppgifter än dessa behöver tas fram inför en anmälan för samråd. Företagen behöver inte heller förändra sin verksamhet med anledning av de föreslagna föreskrifterna eftersom föreskrifterna endast reglerar när en anmälan behöver lämnas in till myndigheten.

3.4 Redogörelse för i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Det föreslagna regelverket gäller för alla skogsägare och företag som äger skog och bedriver skogsbruk. Skogsstyrelsen bedömer därför att det föreslagna regelverket inte kommer att påverka konkurrensförhållandena för skogsägare eller skogsbruksföretag. Det kommer inte heller att påverka skogsägares eller skogsbruksföretagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i annan omfattning än vad gällande lagstiftning gör.

3.5 Redogörelse för andra avseende i vilka regleringen kan komma att påverka företagen

Föreskrifterna reglerar enbart anmälningsplikten, det vill säga vad som alltid ska anmälas för samråd och vad en sådan anmälan behöver innehålla. Under föregående rubriker har den administrativa kostnaden och om anmälaren behöver ta fram ytterligare uppgifter än vad som normalt ingår i planeringen av en åtgärd tagits upp. Bedömningen är att regleringen i andra avseenden inte kommer att påverka företagen.

3.6 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Föreskrifterna gäller lika för alla ägarkategorier, såväl enskilda skogsägare som skogsägande aktiebolag. Det är många små företag som berörs i och med att de enskilda markägarna ses som småföretagare. Ändringen syftar till att göra regelverket mer enkelt och tydligt. Skogsstyrelsen bedömer att detta till en del kan komma att underlätta för små företag.

Mertalet anmälningar för samråd enligt 12 kap. 6 § kommer även fortsättningsvis att göras av skogsbruksföretag som förutom att anmäla åtgärder på sin egen fastighet även agerar ombud åt enskilda markägare. Cirka 85 procent av de enskilda markägarna anlitar ett ombud inför en åtgärd i skogen. För enskilda markägare finns möjlighet att lämna in anmälan för samråd via Skogsstyrelsens digitala system Mina sidor. Systemet kan även användas av företag och ombud och används även av en del mindre skogsföretag istället för digitala inlämningsfunktioner i egna IT-system. Mina sidor förenklar för såväl enskilda markägare som företag att lämna in anmälningar till Skogsstyrelsen. Föreskrifterna bedöms minska eventuellt behov av expertkunskap vid bedömning om en åtgärd ska anmälas för samråd.

Små företag och enskilda skogsägare påverkas därför inte på ett sådant sätt att särskild hänsyn bör tas vid utformningen av reglerna.

4 Konsekvenser för kommuner och regioner

Det föreslagna bestämmelserna gäller för alla skogsägare och företag som äger skog. I den mån kommuner och regioner äger skog och innebär det föreslagna regelverket en skyldighet för dem att efterleva bestämmelserna. Några skyldigheter utöver denna bedöms inte föreligga.

4.1 Redogörelse för de överväganden som Skogsstyrelsen har gjort enligt 14 kap. 3 § regeringsformen

Skogsstyrelsen bedömer att den föreslagna regleringen inte påverkar det kommunala självstyret.

4.2 Redovisning av kostnadsberäkning

Den föreslagna regleringen bedöms inte innebära några förändringar av de kommunala befogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer, varför en redovisning inte är aktuell.

Datum
2023-09-27Diariernr
2021/968

Förslag till ändringar i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder

Nedanstående ändringar föreslås i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 2013:3) om anmälningsskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder.

Nuvarande lydelse:

Anmälningsskyldighet

1 §

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska åtgärder och verksamheter som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön anmälas för samråd.

I 4-10 §§ i dessa föreskrifter anges åtgärder och verksamheter av olika slag som till sin natur är sådana att de riskerar att väsentligt ändra naturmiljön och därför alltid ska anmälas för samråd till Skogsstyrelsen.

Anmälningsskyldigheten ska anses fullgjord om Skogsstyrelsen underrättats om åtgärden enligt gällande bestämmelser i skogsvårdslagstiftningen.

Föreslagen lydelse:

Anmälningsskyldighet

1 §

Bestämmelser om anmälan för samråd finns i 12 kap. 6 § miljöbalken och förordning (1998:904) om anmälan för samråd.

I 4-7 och 9 §§ i dessa föreskrifter anges särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön och därför alltid ska anmälas för samråd till Skogsstyrelsen.

Allmänna råd till 1 § föreskrifterna

Utöver de åtgärder och verksamheter som ska anmälas enligt 1 § finns den grundläggande anmälningsskyldigheten för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken för de åtgärder och verksamheter som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Detta innebär att även åtgärder som inte anges i föreskrifterna eller som i föreskrifterna anges som undantag, men som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön omfattas av anmälningsplikt enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Definitioner

2 §

I denna föreskrift avses med

Nytt naturtillstånd, stadiet efter att diket successivt och under lång tid växt igen och förlorat sin vattenavledande förmåga samtidigt som flora och fauna eller naturmiljön i övrigt i omgivande skogsmark under tiden efter senaste dikningen förändrats och detta naturtillstånd skulle försvinna genom en rensning.

Långtgående igenväxning, stadiet före ett nytt naturtillstånd inträder. Igenväxning är en kontinuerlig och svåravgränsad process. Svårbedömda igenväxningar på gränsen till nytt naturtillstånd, definieras som långtgående igenväxning.

Konventionellt kvävegödselmedel, kalkkammonsalpeter, dvs. handelsgödselmedel som innehåller kalcium

Allmänna råd till 1 § föreskrifterna

Det allmänna rådet upphävs.

Definitioner

2 §

I dessa föreskrifter betyder

dikesrensning: åtgärd som utförs genom att nedrasat material, sediment och vegetation tas bort ur ett dike för att bibehålla vattnets djup eller läge så som det var efter den senaste lagliga dikningen,

skogsgödsling: spridning av gödselmedel som bedöms ge en produktionshöjande effekt,

konventionellt kvävegödselmedel: handelsgödselmedel som innehåller kväve, kalcium och magnesium och där kväve är det

och magnesium och där kväve är det viktmerstigt dominerande näringsämnet.

Skogsgödsling, spridning av gödselmedel av något slag som bedöms ge en produktionshöjande effekt.

Askåterföring, den näringskompensation som sker efter uttag av traddelar utöver stamvirke för att skador inte ska uppstå på skogsmarkens långsiktiga näringsbalans och buffringsförmåga mot försurning.

Brukningseenhet, räknas den produktiva skogsmark inom en kommun som tillhör samma ägare.

Skogsbilväg, väg huvudsakligen avsedd för skogsbrukets behov där virkestransport kan ske med lastbil.

Traktorväg, iordningsställd väg av varaktig beskaffenhet huvudsakligen avsedd för skogsbrukets behov där virkestransporter kan ske med terränggående fordon, men inte lastbil.

Basväg, väg som används i samband med avverkning på avverkningsytan och mellan avverkningsytan och avläggningsplats.

Allmänt om anmälsns innehåll

3 §

Av anmälan ska, utöver vad som anges i 8 § förordning (1998:904) om anmälan för samråd, framgå vilka skyddsåtgärder som ska utföras, de begränsningar som ska iakttas och

viktmerstigt dominerande näringsämnet (*kalkammonsalpeter*),

askåterföring: återföring av aska som sker efter ett uttag av andra traddelar än stamvirke för att förhindra skador på skogsmarkens långsiktiga näringsbalans och buffringsförmåga mot försurning, och

skogsbilväg: väg huvudsakligen avsedd för skogsbrukets behov där virkestransport kan ske med lastbil.

Allmänt om anmälsns innehåll

Rubriken tas bort.

3 §

Bestämmelsen upphävs.

de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att begränsa eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada på naturmiljön. I 4-10 §§ dessa föreskrifter finns ytterligare bestämmelser angående vad anmälan om samråd för respektive åtgärd ska innehålla. Av den karta som ska åtfölja anmälan ska framgå verksamhetens eller åtgärdens geografiska placering och avgränsning.

Anmälan enligt 14 § skogsvårdslagen ska för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken i följande fall kompletteras med de uppgifter som anges i dessa föreskrifter.

- Annan avverkning, som omfattar minst 0,5 ha, än sådan röjning och gallring som främjar skogens utveckling i skogsområden med mycket stor betydelse för skogens flora och fauna.
- Stubbskörd i anslutning till sjö, vattendrag eller hänsynskrävande biotoper. Stubbskörd på fuktig eller blöt mark och på finkornsrika marker i sluttande terräng.
- Avverkning som omfattar 0,5 ha eller mer och som görs inför anläggning av sådan skogsbilväg och traktorväg som omfattas av 9 § dessa föreskrifter.

Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna.

Skogsbruksåtgärder i områden med mycket stor betydelse för flora och fauna
En punkt tas bort i slutet av rubriken.

4 §

Skogsbruksåtgärder i ett skogsområde som från en samlad bedömning av biotopens struktur, artinnehåll, historik och fysiska miljö har mycket höga naturvärden och har mycket stor betydelse för skogens flora och fauna och utgör eller kan förväntas utgöra livsmiljö för akut hotade, starkt hotade, sårbara eller nära hotade arter ska anmälas för samråd.

Förutom de krav som finns i de allmänna bestämmelserna i 3 § ska anmälan innehålla uppgifter om hur stor areal som berörs av åtgärden

Allmänna råd till 4 § föreskrifterna

Kriterierna för den typ av skogsområde som omfattas av föreskriften motsvarar de för nyckelbiotoper. Skogsområdet behöver dock inte vara registrerat som nyckelbiotop av myndigheten för att omfattas av föreskriften.

Information om vilka arter som kan vara akut hotade, starkt hotade, sårbara och nära hotade kan fås bl.a. från gällande rödlista.

Dikesrensning**5 §**

Dikesrensning som kan ha en tydlig negativ påverkan på sjöar och vattendrag eller som utförs i eller i anslutning till områden med höga naturvärden eller rensning av diken med inslag av långtgående igenväxning men där

4 §

Skogsbruksåtgärder i ett skogsområde som från en samlad bedömning av biotopens struktur, artinnehåll, historik och fysiska miljö har mycket höga naturvärden och har mycket stor betydelse för skogens flora och fauna och utgör eller kan förväntas utgöra livsmiljö för akut hotade, starkt hotade, sårbara eller nära hotade arter ska anmälas för samråd.

Allmänna råd till 4 § föreskrifterna

Kriterierna för den typ av skogsområde som omfattas av föreskriften motsvarar de för nyckelbiotoper. Skogsområdet behöver dock inte vara registrerat som nyckelbiotop av myndigheten för att omfattas av föreskriften.

Information om vilka arter som kan vara akut hotade, starkt hotade, sårbara och nära hotade kan fås bl.a. från gällande rödlista.

Dikesrensning**5 §**

Maskinell dikesrensning ska anmälas för samråd.

ett nytt naturtillstånd ännu inte har inträtt ska anmälas för samråd.

Exempel på anmälningspliktig dikesrensning är:

- Rensning av diken som direkt mynnar ut i sjöar eller vattendrag.
- Rensning av diken där risken för transport av partiklar till sjöar och vattendrag är uppenbar, exempelvis på objekt med hög andel lätteroderade jordar eller hög andel torvmark.
- Rensning av diken som direkt berör eller ligger i anslutning till ett sådant skogsområde som omfattas av 4 § föreskrifterna.
- Rensning av diken i eller i anslutning till värdefulla våtmarksmiljöer där naturvärdena är beroende av de hydrologiska förhållandena.

Den sammanlagda längden på de diken som ska rensas ska anges. Av anmälan ska framgå var dikessystemet mynnar ut och hur dikesrensningen avses att utföras. Alla de diken som ska rensas ska anges på den karta som ska åtfölja anmälan.

Skogsgödsling

6 §

Maskinell skogsgödsling ska anmälas för samråd.

Av den karta som ska följa med en anmälan för samråd för maskinell dikesrensning ska samtliga diken som ska rensas framgå.

Skogsgödsling

6 §

Maskinell skogsgödsling ska anmälas för samråd.

Anmälan ska göras kommunvis för respektive brukningsenhet. I anmälan ska anges tidpunkt för åtgärden, areal som ska skogsgödas, typ av gödselmedel, spridningsmetod, givan av gödsel per hektar samt vid kvävegödsling givan av kväve per hektar som ska spridas. Av anmälan ska framgå vilka skyddszoner som ska tillämpas. Vidare ska av kartan framgå de bestånd som ska gödulas samt lagringsplatser för gödselmedel.

Förutom i de fall konventionellt kvävegödselmedel används, ska analysprotokoll från ett ackrediterat laboratorium eller motsvarande bifogas. Analysprotokollet ska innehålla en ämnesförteckning.

Askåterföring

7 §

Maskinell återföring av aska ska anmälas för samråd.

Anmälan ska göras kommunvis för respektive brukningsenhet. I anmälan ska anges tidpunkt för åtgärden, areal som ska askåterföras och mängd aska i ton TS/ha. Ett analysprotokoll för aktuell aska från ett ackrediterat laboratorium eller motsvarande ska bifogas. Analysprotokollet ska innehålla en ämnesförteckning. Av anmälan ska framgå vilka skyddszoner som ska tillämpas. Av kartan ska framgå de bestånd där aska ska spridas samt lagringsplatser för askan.

En anmälan för samråd för maskinell skogsgödsling får inte omfatta mer än en brukningsenhet.

En anmälan för samråd för maskinell skogsgödsling får endast avse skogsmark inom en och samma kommun.

I de fall en annan produkt än ett konventionellt kvävegödselmedel avses att användas, ska ett analysprotokoll för aktuell produkt från ett ackrediterat laboratorium bifogas utöver de uppgifter som framgår av 8 § första och andra stycket förordning (1998:904) om anmälan för samråd. Av den karta som enligt samma bestämmelse ska följa med en sådan anmälan ska det framgå vilka bestånd som ska gödulas.

Askåterföring

7 §

Maskinell askåterföring ska anmälas för samråd.

En anmälan för samråd för maskinell askåterföring får inte omfatta mer än en brukningsenhet.

En anmälan för samråd för maskinell askåterföring får endast avse skogsmark inom en och samma kommun.

En anmälan för samråd för maskinell askåterföring ska, utöver de uppgifter som framgår av 8 § första och andra stycket förordning (1998:904) om anmälan för samråd, innehålla ett analysprotokoll för

aktuell aska från ett ackrediterat laboratorium. Analysprotokollet ska innehålla en ämnesförteckning. Av den karta som enligt samma bestämmelse ska följa med en sådan anmälan ska det framgå i vilka bestånd aska ska spridas.

Stubbskörd

8 §

Stubbskörd i anslutning till sjö, vattendrag eller hänsynskrävande biotoper ska anmälas för samråd. Detsamma gäller stubbskörd på fuktig eller blöt mark och på finkornsrika marker i sluttande terräng.

I anmälan ska anges skyddszoner och vilka ytor på anmälda objekt som i förekommande fall inte ska stubbskördas.

Anläggande av skogsbilväg och traktorväg

9 §

Anläggande av skogsbilväg och sådan traktorväg som medför grävning och schaktning i större omfattning ska anmälas för samråd.

Anmälningsplikten gäller inte upprustning av gammal traktorväg, skogsbilväg kortare än ca 300 meter och iordningsställande av vändplan. Även dessa åtgärder och verksamheter omfattas dock av

Stubbskörd

Rubriken tas bort.

8 §

Bestämmelsen upphävs.

Anläggande av skogsbilväg

Rubriken ändras.

9 §

Anläggande av skogsbilväg ska anmälas för samråd.

bestämmelserna om anmälan för samråd där naturmiljön är särskilt känslig eller om åtgärden berör ett vattendrag.

Av anmälan och kartan som åtföljer anmälan ska framgå längden på vägen, hur vägen ska anläggas vid våtmarkspassager samt hur överfarter över vattendrag och diken ska göras då sådana är aktuella.

Anläggande av basvägar

10 §

Anläggande av basväg som passerar över värdefulla våtmarker och värdefulla vattendrag ska anmälas för samråd.

Anmälningsskyldigheten omfattar inte vinterbasvägar.

Av anmälan och kartan som åtföljer anmälan ska framgå basvägens sträckning och hur överfarter över våtmarker eller vattendrag ska göras i de fall sådana är aktuella.

Allmänna råd till 10 § föreskrifterna

Med värdefulla våtmarker bör avses de våtmarker som är klassade som klass 1 eller 2 i länsstyrelsens våtmarksinventering och som finns registrerade i Länsstyrelsens GIS-portal, sumpskogar som är klassade som 1 eller 2 i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering och som finns registrerade i Skogens pärlor Även andra

Anläggande av basvägar

Rubriken tas bort.

10 §

Bestämmelsen upphävs.

Allmänna råd till 10 § föreskrifterna

Det allmänna rådet upphävs.

våtmarker med motsvarande värden bör omfattas. Begränsningen i våtmarksinventeringen är 50 ha i norra Sverige och 10 ha i södra Sverige vilket gör att det kan finnas andra värdefulla våtmarker än de som finns i våtmarksinventeringen.

Med värdefulla vattendrag bör avses de vattendrag som är utpekade av länsstyrelserna och registrerade hos dem.